

СИЛЛАБУС
2022-2023 оқу жылының күзгі семестрі
ВК 1206 - «Қазақстан биоресурстары» білім беру бағдарламасы

Пәннің коды	Пәннің атауы	Студенттің өзіндік жұмысы (СӨЖ)	Сағат саны			Кредит саны	Студенттің оқытушы басшылығымен өзіндік жұмысы (СОӨЖ)
			Дәрістер (Д)	Семинар сабақтар (СС)	Зерт. сабақтар (ЗС)		
ВК 1206	Қазақстан биоресурстары	3	1,7	3,3	-	8,25	7
Курс туралы академиялық ақпарат							
Оқытудың түрі	Курстың типі/сипаты	Дәріс түрлері	Семинар сабақ түрлері	СӨЖ саны	Қорытынды бақылау түрі		
күндізгі	«Қазақстан биоресурстары» курсы «Биология» мамандығы бойынша бакалаврлардың оқу бағдарламасының базалық курсы болып табылады.	презентация		3	ауызша		
Дәріскер	Тыныбеков Бекзат Мақұлбайұлы б.ғ.к., аға оқытушы						
e-mail	Tynybekov.Bekzat@kaznu.kz						
Телефон	87072056969						
Ассистент(тер)	Чилдибаева Асел Жумагуловна, аға оқытушы						
e-mail	a.zh.childebaeva@gmail.com						
Телефон	87018215851						

Курстың академиялық презентациясы		
Пәннің мақсаты	*Оқытудың күтілетін нәтижелері (ОН) Пәнді оқыту нәтижесінде білім алушы қабілетті болады:	ОН қол жеткізу индикаторлары (ЖИ) (әрбір ОН-ге кемінде 2 индикатор)
Қазақстанның өсімдіктер әлемінің алуантүрлілігімен, Қазақстандағы пайдалы өсімдіктер түрлерін және оларды игеру топтарымен, сонымен қатар шикізатты пайдалану әдістерімен, оны игеру аймақтарымен студенттерді таныстыру. Биологияның әртүрлі салаларында қолдануы үшін перспективасы мен өсімдік әлемнің биологиялық әртүрлілік бойынша іргелі білімдер беру керек. Мамандықтың	1. Өсімдіктерді зерттеулердің заманауи әдістерінің даму процесін білуге;	1.1 Өсімдіктерді зерттеу бойынша эксперименттерді ұйымдастыру және жүргізу, 1.2 Фенологиялық бақылаулар, бастапқы материалды іріктеу және бағалау;
	2. «ex-situ сақтау», «in-situ сақтау», «акклиматизация» түсініктерін мен терминдерді игеруге;	2.1 Табиғи флора өсімдіктерін бағалау, 2.2 Фенологиялық зерттеу әдістерін, интродукциялық процесті бағалау әдістерін, жасыл құрылыста жерсіндіру кезінде қолайлылық және акклиматизация шкалаларын табысты пайдалану;
	3. Өсімдіктермен таныстыра отырып, олардың табиғаттағы және адам өміріндегі маңызын ұғындыру. Антропогеннің әсерінен өсімдіктерді зерттеу, өсімдіктер – рекультивация басты әсері және оларды өсімдіктер жабынын қалпына келтіруде пайдалану.	3.1 Өсімдіктерді зерттеу әдістерімен, фенологиялық бақылаулар әдістерін игере білу; 3.2 Эксперименттік деректерді статистикалық өңдеу әдістемесін қолдану;
	4. Өсімдіктер нәтижелерін бағалауға қабілетті;	4.1 Мәденилендірілген табиғи флора өсімдіктерін бағалау; 4.2 Интродукциялық процестің жүру жолдарын бағалау;
	5. Өсімдіктердің физиологиялық бейімделу ерекшеліктерін меңгеруге бейімдеу	5.1 Жерсіндіру аясында флораның тектік қорын қорғау мәселелерін шешу; 5.2 Өсімдіктер онтоморфогенезінің физиологиялық бейімделуін айқындау.

біліктілік талаптары контекстінде құзіреттілік жүйесін қалыптастыру.		
Пререквизиттер	Ботаника, Өндірістік ботаника, Дәрілік өсімдіктер, арамшөптер, Өсімдікер экологиясы, Су және су жағалаулық өсімдіктер.	
Постреквизиттер	Улы өсімдіктер, пайдалы өсімдіктер, сирек және жойылуға жақын өсімдіктерді қорғау	
Әдебиет және ресурстар	<p>Оқу әдебиеттері:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мухитдинов Н.М., Есжанов Б.Е., Сатыбалдиева Г.К., Тыныбеков Б.М. // Қазақстан Биоресурсы. Оқу құралы. Алматы: Қазақ университеті, 2016. – 81 с. 2. Кукенов М.К. Ботаническое ресурсосведение Казахстана. Алматы, «Ғылым», 1999, 160 с. 3. Федоров А.А. Ботаническое ресурсосведение как наука и его положение в системе научных знаний. Журнал «Растительные ресурсы», 1966, т.2, вып.2, С.162-181. 4. Федоров А.А. Важнейшие задачи ботанического ресурсосведения на современном этапе. Журнал «Растительные ресурсы», 1969, т.5, вып.1, С.9-11. 5. Соколов П.Д. Рациональное использование растительных ресурсов и их охрана. Журнал «Растительные ресурсы», 1981, т.17, вып.1, С.3-18. 6. Павлов Н.И. Дикие полезные и технические растения СССР. Москва, 1942, 850 с. 7. Мухитдинов Н.М., Паршина Г.Н. Лекарственные растения. Алматы, 2002, 312 с. 9. Соколов П.Д. Ботаническое ресурсосведение. К 60-летию СССР. Журнал «Растительные ресурсы». 1982, т.ХVIII, вып. 4, С.393-491. 10. Шуходобский Б.А. О термине «Растительные ресурсы» и его применение. Журнал «Растительные ресурсы», 1972, т.ХIII, С. 432-435. 11. Методика определения запасов лекарственных растений. М.1986, 51 с. 12. Ресурсы лекарственных растения Восточного Казахстана. Алма-Ата, 1984, 28-38 бб. 13. Быков Б.А. и др. Биоэкологические исследования полевых пастбищ в Северном Приаралья. 1971, Тр. 2-й Конференции по проблеме пустынь. Ашхабат, 7-15 с. 14. Курочкина Л.Я. Ботанические исследования Таукумского пустынного стационара в 1965-1970 гг. 1972. В журнале «Проблемы освоения пустынь», №6, 89-91 с. 15. Ресурсы биосферы. Из-во «Наука». Ленинградское отделение. Ленинград. 1975. С.181-197. <p>Ғаламтор ресурстары:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. www.nature.air.ru/biodiversity/book3_1.html 2. www.nbgncpro.com 	

Университеттік моральдық-этикалық құндылықтар шеңберіндегі курстың академиялық саясаты	<p>Академиялық тәртіп ережелері: Барлық білім алушылар ЖООК-қа тіркелуі қажет. Онлайн курс модульдерін өту мерзімі пәнді оқыту кестесіне сәйкес мұлткісіз сақталуы тиіс.</p> <p>НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ! Дедайнды сақтамау баллдардың жоғалуына әкеледі! Әрбір тапсырманың дедайны оқу курсының мазмұнын жүзеге асыру күнтізбесінде (кестесінде), сондай-ақ ЖООК-та көрсетілген.</p> <p>Академиялық құндылықтар:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Практикалық / зертханалық сабақтар, СӨЖ өзіндік, шығармашылық сипатта болуы керек. - Бақылаудың барлық кезеңінде плагиатқа, жалған ақпаратқа, көшіруге тыйым салынады. - Мүмкіндігі шектеулі студенттер Tynybekov.Bekzat@kaznu.kz, е-мекенжайы бойынша консультациялық көмек ала алады.
Бағалау және аттестаттау саясаты	<p>Критериялды бағалау: дескрипторларға сәйкес оқыту нәтижелерін бағалау (аралық бақылау мен емтихандарда құзыреттіліктің қалыптасуын тексеру).</p> <p>Жиынтық бағалау: аудиториядағы (вебинардағы) жұмыстың белсенділігін бағалау; орындалған тапсырманы бағалау.</p>

Оқу курсының мазмұнын жүзеге асыру күнтізбесі (кестесі)

Апта	Тақырып атауы	Сағат саны	Макс. балл***
Модуль 1 Өсімдіктер ресурстары			
1	Д 1. Кіріспе. Қазақстандағы биологиялық алуантүрлілік жағдайын қысқаша талдау.	1	
	СС 1. Ботаникалық ресурстану ғылымы және оның ғылымдар жүйесіндегі орны	2	10
2	Д 2. Өсімдіктер элементінің биоресурстары.	1	
	СС 2. Өсімдіктер ресурстарын тиімді пайдалану және оларды қорғау.	2	10
	СӨЖ 1. СӨЖ 1 орындау бойынша кеңес беру.		
	Д 3. Қазақстанда өсімдіктер ресурстарын тиімді пайдалану және бұл саладағы	1	

3	ғылыми зерттеу жұмыстарының бағыттары және этаптары		
	СС 3. Ботаникалық ресурстанудың маңызды міндеттері (№3 9-11 бб), Батыс Тарбағатай жотасының кейбір дәрілік өсімдіктер қорлары (әдебиет 20, 28-38 бб)	2	10
	СӨЖ 1. «Өсімдіктердің биологиялық белсенді заттар» тақырыбы бойынша презентация жасау (әдебиет № 6, 6-12 бет).		15
4	Д 4. Қазақстандағы әртүрлі пайдалы өсімдіктерді зерттеу, игеру тарихы және бағыттары.	1	
	СС 4. Өсімдіктердің биологиялық белсенді заттары (әдебиет 6, 6-12 бб), Шөлдер биоценоздарының өнімділігі. «Кіші борсықтар» және «Тауқұм» стационарларындағы жасалған жұмыстар нәтижелері (әдебиет 21, 7-15 бб, әдебиет 22, 89-91 бб)	2	10
	СӨЖ 2. Коллоквиум (бақылау жұмысы). Өсімдіктердің химиялық құрамы, құрамында алкалоидтары бар өсімдіктер.		15
5	Д 5. Қазақстан өсімдіктері ресурстарын зерттеудің негізін қалаған ғалымдар және ресурстанулық зерттеу жұмыстарының болашағы.	1	
	СС 5. Таулар биоценоздарының өнімділігі (Шығыс Памир және Тянь-Шань тауларында жасалған жұмыстар нәтижелері) (әдебиет № 23, 181-197 бб)	2	10
6	Д 6. Дәрілік өсімдіктер және оларды денсаулық сақтау практикасына енгізу.	1	
	СС 6. Шыны майлы өсімдіктер. Қазақстанды ресурстық аудандастыру. Қазақстан өсімдіктерін ресурстық потенциалына байланысты территориялық белгілер бойынша аудандарға бөлу.	2	10
7	Д 7. Дәрілік өсімдіктердің шикізатын дайындау.	1	
	СС 7. Эфир майлары және олардың халық шаруашылығындағы маңызы	2	10
	СӨЖ 3. СӨЖ 2 орындау бойынша кеңес беру.		
АБ 1			100
8	Д 8. Дәрілік өсімдіктердің химиялық құрамы.	1	
	СС 8. Балды өсімдіктер. Омарта (ара) шаруашылығының халық шаруашылығындағы маңызы	2	10
	СӨЖ 2. «Бау-бақшадағы балды өсімдіктер» тақырыбы бойынша презентация жасау.		15

Биология және биотехнология факультетінің
деканы: б.ғ.д., профессор
Кафедра меңгерушісі: б.ғ.д., проф.м.а.

Б.Қ.Заядан

М.С. Курманбаева

Дәріскер: б.ғ.к., аға оқытушы

Б.М. Тыныбеков